

Programmabegroting 2023

Vastgesteld door raad

3 november 2022

Nog niet te kwantificeren risico's

Kosten jeugdzorg

Nadere omschrijving risico:

Landelijke ontwikkelingen

Om het jeugdhulpstelsel beter te laten werken en te zorgen voor meer financiële houdbaarheid werken het Rijk, de VNG en de gemeenten aan een hervormingsagenda. Het Rijk heeft in een kamerbrief van 13 mei 2022 'Hervormingen jeugdzorg' medegedeeld dat het realiseren van de aanvullende besparingen van € 511 miljoen een Rijksverantwoordelijkheid is. Het is dus aan het Rijk om de aanvullende besparing in te vullen met maatregelen. Naar aanleiding van dit kabinetsbesluit zijn de gesprekken tussen Rijk en gemeenten hervat en heeft de VNG zich weer gecommitteerd aan het komen tot een Hervormingsagenda Jeugd.

Intensieve ambulante jeugdhulp (veiligheid en zorg)

Sinds 2016 koopt de gemeente Diemen diverse trajecten in op het gebied van jeugd en veiligheid en seksespecifieke hulpverlening. Het aanbod gaat niet om geïndiceerde specialistische jeugdhulp, maar de zwaarte van de problematiek is vergelijkbaar. Het gaat bijvoorbeeld om jongeren die een beroep (moeten) doen op intensieve begeleiding rondom thema's zoals grensoverschrijdend seksueel gedrag en/of seksueel misbruik. Daarnaast gaat het om jeugd- en veiligheidstrajecten. Het normbedrag uit 2016 voor het aanbod van trajecten op het gebied van jeugd en veiligheid en seksespecifieke hulpverlening (€ 60.060) wordt de afgelopen jaren structureel overschreden. Daarnaast zijn er een aantal relevante te verwachten ontwikkelingen in 2022, waardoor naar verwachting een groter beroep wordt gedaan op de trajecten, met name de seksespecifieke hulpverlening:

- Openen van gesprek en meer bewustwording rondom het onderwerp grensoverschrijdend gedrag;
- Een toename van meldingen bij het centrum seksueel geweld als gevolg;
- De groei van de gemeente Diemen.

Complexiteit kosten

Ondanks getroffen maatregelen blijven de uitgaven specialistische jeugdhulp een financieel risico vormen, mede als gevolg van de open einde regeling, een stijging in de aantallen jeugdigen en de almaar toenemende complexe problematiek. Daarbij vormen de brede wettelijke taken en de verwijzers die niet onder onze aansturing functioneren zijn complicerende factoren.

Lumpsum financiering

Vanaf januari 2022 is het stelsel voor de (hoog) specialistische jeugdhulp gewijzigd, en daarmee ook de bekostigingssystematiek. Vanaf 2022 werken we met een lumpsum (taakgerichte financiering) richting kernpartners voor hoog-specialistische jeugdhulp (HSJH). In DUO-verband trekken wij hier samen met Amsterdam in op, zij zijn in 2021 al overgegaan op deze nieuwe manier van bekostigen. We zitten in verschillende werkgroepen waarin de kernpartners ook deelnemen. Het integrale samenwerken kost tijd, aangezien de tien kernpartners steeds meer als één collectief moeten gaan optreden. Veel aandacht gaat uit naar het proces van het herijken c.q. vaststellen van de lumpsumbedragen.

Indexering

Het kabinet stelt vanaf 2022 structureel € 94 miljoen beschikbaar aan gemeenten, opdat zij de financiële middelen hebben om de stijging van de zorgsalarissen in het sociaal domein mogelijk te kunnen maken. Het door het Rijk beschikbare gestelde bedrag van € 60.000 (1% van de begroting voor specialistische jeugdzorg) is echter onvoldoende om onderdelen

binnen de jeugdzorg te indexeren. Daarbij is er een aanzienlijke kans dat door economische ontwikkelingen het indexatiepercentage in 2023 een stuk hoger wordt dan in 2022.

Uiteraard blijven we de budgetten voor jeugdkosten monitoren en rapporteren wij u in de P&C-documenten.

Economische recessie, prijsinflatie, energieprijzen

Nadere omschrijving risico:

In maart 2020 is de coronacrisis uitgebroken en vervolgens is in februari 2022 de oorlog in Oekraïne uitgebroken. Beide gebeurtenissen hebben grote invloed op de wereldwijde economie en daardoor ook op de financiële huishouding van onze gemeente. Het is lastig een goede inschatting voor de toekomst te maken en te bepalen wanneer de economie weer enigszins stabiliseert.

Beheersmaatregelen:

Zowel op Rijksniveau als op lokaal niveau nemen we maatregelen om de financiële gevolgen voor burgers en bedrijven te verzachten. We zijn voor de financiële gevolgen in grote mate afhankelijk van maatregelen en compensatie van het Rijk. Incidenteel kunnen we maatregelen vanuit onze reservepositie bekostigen.

In de begroting 2023 is een structureel budget van € 500.000 opgenomen voor de gevolgen van nog niet te voorziene prijsinflaties. Voor het opvangen van eventueel hogere energieprijzen is een budget van € 150.000 opgenomen.

Continuïteit ambtelijke capaciteit

Nadere omschrijving risico:

Als gevolg van de coronacrisis en de overspannen arbeidsmarkt is het lastig de ambtelijke capaciteit op niveau te houden. De coronapandemie laait af en toe weer op en dat zien we direct terug in een hoger ziekteverzuim. Ook de vitaliteit van onze organisatie heeft het te verduren gehad. Mensen moeten weer energie opdoen om energiek te werk te gaan. Dit heeft zijn weerslag op de productiviteit van de organisatie.

Daarnaast geldt dat de arbeidsmarkt overspannen is. Het is lastig om de ambtelijke bezetting volledig gevuld te houden/krijgen.

Tenslotte doen zich ook nieuwe crisissen voor. Het opvangen van de vluchtelingen uit Oekraïne en ook de opvang van andere vluchtelingen vragen ambtelijke capaciteit waar van te voren geen rekening mee was gehouden. Het is onduidelijk hoe lang deze situatie zich door gaat zetten. Ook het opleven van een nieuwe coronavariant kan onvoorziene werkzaamheden met zich meebrengen.

Beheersmaatregelen:

Leidinggevend en naast de teamoverleggen ook individueel contact met de medewerkers. Zodoende kunnen ze individuele werkafspraken maken en daarmee anticiperen op mogelijke uitval. Door het thuiswerken is dit niet altijd even eenvoudig. Wanneer nodig kunnen de medewerkers naar de arboarts of naar andere zorginstanties/specialisten.

Door ons zo aantrekkelijk mogelijk als werkgever in de markt te zetten proberen we personeel te vinden. Niet alleen door vacatures in vakbladen maar juist ook via internet en eigen netwerken. Voor moeilijk invulbare functies maken we gebruik van werving- en selectiebureau's.